

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. rugpjūčio 7 d. Nr. 21R3-101(AG3-87/26-2023)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Paurienės (pranešėja) ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mičiulienei, dalyvaujant pareiškėjų *V. V. (duomenys neskelbtini)* ir *R. V. (duomenys neskelbtini)* atstovui *A. J. (duomenys neskelbtini)*

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos pareiškėjų *V. V. (duomenys neskelbtini)* ir *R. V. (duomenys neskelbtini)* skundą atsakovei Telšių rajono savivaldybės administracijai dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos 2023 m. birželio 8 d. rašto Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjai *V. V. (duomenys neskelbtini)* ir *R. V. (duomenys neskelbtini)* (toliau – Pareiškėjai) 2023 m. liepos 3 d. skundu „Dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos 2023-06-08 rašto Nr.R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ (toliau – ir Skundas, b. l. 1-4) prašo Komisijos panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos 2023 m. birželio 8 d. raštą Nr.R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ ir perduoti klausimą nagrinėti iš naujo Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijai.

Posėdžio metu pateiktas Pareiškėjų reikalavimų patikslinimas (b. l. 51-52), papildomai Pareiškėjai prašo panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos 2023 m. gegužės 17 d. posėdžio protokolo Nr.MG-1 1.1 papunktį: „neskirti lėšų paraiškų teikėjams, kurie 2021-2022 metais gavo finansavimą prevencinėms priemonėms įdiegti ir juo pasinaudojo“ ir 1.2 papunkčio dalį; „pagal paraiškų pateikimo pirmumo laiką (vertinti pagal dokumentų pateikimo laiką administracijos sistemoje)“.

Pareiškėjai nesutinka su Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos (toliau – Administracijos komisija) 2023 m. birželio 8 d. raštu Nr. R8-02-V-1527 (toliau – Raštas), kuriuo buvo informuoti, jog kompensacija dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti jiems nebus skiriama.

Skunde nurodyta, kad Administracijos komisija savo darbą organizuoja ir vertina paraiškas vadovaudamasi Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Telšių rajono

savivaldybės administracijos (toliau – ir Administracija, Atsakovė) direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. A1-811 „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

Pareiškėjų vertinimu, Administracijos komisija nustačiusi, kad paraiškose nurodytas lėšų poreikis viršijo galimą skirti lėšų sumą iš Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos, nepagrįstai nusprendė nustatyti paraiškų vertinimo kriterijus, nes Apraše nėra nustatyta, jog finansavimas skiriamas pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką, tuo Administracijos komisija iš esmės pakeitė Aprašą, įvedė naują reikalavimą, kuris nebuvo žinomas paraiškų davėjams teikiant paraiškas, nors Pareiškėjams kyla abejonų ar tai nebuvo žinoma „tik siauram savo žmonių ratui“. Nurodo, kad pagal Aprašo 30 punktą Aprašas gali būti pakeistas ar panaikintas Administracijos direktoriaus įsakymu, Administracijos komisija savavališkai, neturėdama teisės, pakeitė Aprašo reikalavimus, nustatė naujus reikalavimus paraiškų vertinimui, tuo viršijo savo įgaliojimus, todėl jos priimti sprendimai negali būti laikomi teisėtais ir teisingais bei turi būti panaikinti.

Pareiškėjai Skunde teigia, kad jiems nebuvo pateikta informacija: kada buvo užregistruota jų paraiška, kiek buvo užregistruota paraiškų, nėra žinoma Administracijos komisijos sudėtis, ar buvo kvorumas ir t. t., pasisako apie prašymo pateikti informaciją teikimo ir atsakymo į jį gavimo aplinkybes bei prašo įpareigoti Atsakovę pateikti su ginču susijusius dokumentus.

Atsakovė atsiliepiamu nesutinka su Pareiškėjos Skundu ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepiame (b. l. 23-25) nurodo, kad Administracija nesutinka su Pareiškėjų Skundu ir savo nesutikimą grindžia toliau nurodytais motyvais ir argumentais.

Aprašas reglamentuoja įgyvendintų prevencinių priemonių patirtų išlaidų kompensavimą, jame numatyta už kokių prevencinių priemonių įgyvendinimą teikiama finansinė parama, kokios specialiosios programos lėšos tam naudojamos, koks yra finansinės paramos dydis, paraiškų dėl finansinės paramos pateikimo, bei įdiegtų prevencinių priemonių diegimui patirtų išlaidų kompensavimo tvarka. Aprašo 28 punkte taip pat numatyta, kad „paraiškas planuojamoms Prevencinėms priemonėms įgyvendinti vertina ir lėšas finansinei paramai gauti siūlo Komisija. Komisija taip pat sprendžia ir visus kitus klausimus, susijusius su Prevencinių priemonių įgyvendinimu ir lėšų paskirstymu“. 2017 m. birželio 15 d. administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-996 (2023 m. gegužės 8 d. įsakymo pakeitimas Nr. A1-684) „Dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos sudėties sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ sudaryta finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti komisija (toliau – Administracijos komisija) ir patvirtinti finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos nuostatai (toliau – Nuostatai). Nuostatai nustato Administracijos Komisijos darbo tvarką. Nuostatuose numatyti šios komisijos uždaviniai „7.1. vykdyti pateiktą žemės sklypų savininkų, valdytojų ir naudotojų paraiškų atranką finansinei paramai gauti Prevencinėms priemonėms diegti atsižvelgiant į savivaldybės aplinkos rėmimo specialiosios programos lėšas, numatytas medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos Prevencinėms priemonėms finansuoti“, „7.2. spręsti visus kitus klausimus, susijusius su Prevencinių priemonių įgyvendinimu ir lėšų paskirstymu“, bei Administracijos komisijos funkcijos „8.2. nagrinėja, vertina ir atrenka pateiktas žemės sklypų savininkų ir naudotojų Paraiškas finansavimui gauti ir informuoja pareiškėjus apie priimtą sprendimą.“

Minėtas teisinis reglamentavimas Administracijos komisijai suteikia teisę vertinti paraiškas ir nusistatyti kriterijus, kuriais bus atrenkamos paraiškos ir paskirstytos lėšos. 2023 m. gegužės 17 d. Administracijos komisija posėdyje (posėdžio protokolas Nr. MG-1) buvo informuota, kad yra gautos 39 paraiškos dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimui. Administracijos komisija įvertino, kad visose paraiškose nurodytas lėšų poreikis viršijo Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinės priemonės įgyvendinti numatytas

lėšas, todėl buvo nutarta nustatyti paraiškų vertinimo kriterijus: 1. Neskirti lėšų paraiškų tiekėjams, kurie 2021-2022 metais gavo finansavimą prevencinėms priemonėms įdiegti ir juo pasinaudojo; 2. Nustatyti vienai paraiškai 54 proc. finansavimą ir skirti finansavimą paraiškoms iki lėšų limitu pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką; 3. Atsisakius pareiškėjams, kuriems pagal 2 kriterijų skirtas finansavimas, diegti prevencines priemones, siūlyti finansavimą sekantiems pareiškėjams eilės tvarka. Administracijos komisija pagal nustatytus kriterijus atrinko 15 paraiškų kurioms paskirstytos lėšos, taip pat nutarta 14 paraiškų neskirti lėšų ir 10 paraiškų, kurioms finansavimas galimas atsisakius finansavimą gavusiems pareiškėjams nuo prevencinių priemonių diegimo.

Apie Administracijos komisijos priimtą sprendimą buvo informuoti visi paraiškų teikėjai, tame tarpe ir Pareiškėjai, 2023 m. birželio 8 d. raštu Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ (toliau – Skundžiamas raštas).

Administracija pažymi, kad Administracijos komisija vadovavosi Aprašo 28 punktu posėdžio metu vertindama gautas paraiškas ir įvertinusi, kad visose paraiškose nurodytas lėšų poreikis viršija Telšių rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiojoje programoje Medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms įgyvendinti numatytas lėšas, savo kompetencijos ribose nustatė paraiškų vertinimo kriterijus, kuriais vadovaujantis ir paskirstė turimas lėšas.

Administracija pažymi, kad Pareiškėjai nėra subjektas turintis teisę ir galintis kontroliuoti įstaigos priimtus sprendimus, Administracijos komisijos darbą susijusį su Apraše reglamentuotu prevencinių priemonių kompensavimu, kontroliuoja Administracijos direktorius.

Atsakovės vertinimu Skundžiamas raštas yra teisėtas ir pagrįstas, jame Administracija aiškiai, išsamiai ir motyvuotai nurodė, kodėl Pareiškėjams nėra skiriamas finansavimas.

Skundas tenkintinas iš dalies, dalyje byla nutrauktina.

Ginčas byloje kilo dėl Telšių rajono savivaldybės administracijos 2023 m. birželio 8 d. rašto Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“, kuriuo atsisakyta skirti kompensaciją Pareiškėjams, teisėtumo.

Byloje nustatyta, kad pareiškėja R. V. (*duomenys neskelbtini*) Administracijai pateikė 2023 m. balandžio 28 d. paraišką dėl finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti suteikimo (toliau – Paraiška, b. l. 6-9).

Atsakovė 2023 m. birželio 8 d. raštu Nr. R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“ (minėta, toliau – Skundžiamas raštas b. l. 5) informavo pareiškėją R. V. (*duomenys neskelbtini*), jog kompensacija nėra skiriama.

Pareiškėjai kreipėsi į Komisiją ir Skunde (b. l. 1-4) be reikalavimo panaikinti Skundžiamą raštą, Komisijos prašo perduoti „klausimą nagrinėti iš naujo Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijai“ bei prašo panaikinti ir Telšių rajono savivaldybės administracijos finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti teikimo komisijos 2023 m. gegužės 17 d. posėdžio protokolo Nr. MG-1 1.1 papunktį: „neskirti lėšų paraiškų teikėjams, kurie 2021-2022 metais gavo finansavimą prevencinėms priemonėms įdiegti ir juo pasinaudojo“ ir 1.2 papunkčio dalį: „pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką (vertinti pagal dokumentų pateikimo laiką administracijos sistemoje“.

Iš Skundo pavadinimo, jo turinio ir reikalavimo panaikinti Skundžiamą raštą, galima spręsti, jog Pareiškėjai mano, jog sprendimą priėmė ne Administracija, o Administracijos komisija, nors kita vertus, atsakove nurodė Administraciją. Posėdžio metu Pareiškėjų atstovas nurodė, jog pasekmes Pareiškėjams sukelia ir Administracijos komisijos sprendimas, išdėstytas 2023 m. gegužės 17 d. protokole Nr. MG-1 (toliau – Protokolas, b. l. 41-44), t. y. Pareiškėjai Protokolą laiko individualiu administraciniu aktu ir ginčija jo 1.1. papunkčio bei 1.2. papunkčio dalies teisėtumą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) ne kartą yra pažymėjęs, jog pagal dispozityvumo principą administracinių bylų teisenoje bylos nagrinėjimo dalyką, t. y. savo pažeistos teisės ar įstatymo saugomo intereso gynbos būdą bei apimtį nustato pareiškėjas, skunde suformuluodamas savo materialinį teisinį reikalavimą (skundo dalyką) bei nurodydamas

aplinkybes, kurioms grindžia savo reikalavimą (skundo pagrindą), o teismas (šiuo atveju – Komisija), kaip ginčą dėl teisės sprendžianti institucija, neturi teisinio pagrindo pats suformuluoti skundo dalyką ir pagrindą (pvz. LVAT 2020 m. birželio 17 d. nutartis byloje Nr. AS-411-261/2020).

Kaip minėta, Pareiškėjai, be Atsakovės Skundžiamo rašto panaikinimo, prašo Komisijos įpareigoti Administracijos komisiją atlikti Pareiškėjų nurodytus veiksmus, t. y. Pareiškėjų Paraišką vertinti iš naujo.

Šiuo atveju pažymėtina, kad Administracijos komisijos kompetenciją ir jos darbo tvarką nustato Aprašas bei Nuostatai, skundžiamą sprendimą neskirti kompensacijos priėmė Administracijos direktorius Skundžiamu raštu, minėta komisija yra jam atskaitinga, todėl tik jo pavedimu Administracijos komisija turėtų paraiškas nagrinėti ir vertinti iš naujo bei teikti siūlymus dėl lėšų paskirstymo.

Materialinės teisės normas taiko viešojo administravimo subjektas, kuris sprendžia klausimą dėl administracinio sprendimo priėmimo, o administracinis teismas (bylos atveju – Komisija) tik sprendžia klausimą, ar teisingai buvo taikomos materialinės teisės normos (pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1536/2014, 2016 m. gruodžio 22 d. Klaipėdos apygardos administracinio teismo nutartis administracinėje byloje Nr. I-3265-162/2016).

Komisijos kompetencija, nustatyta Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnyje, nesuteikia teisės Komisijai priimti sprendimą už viešojo administravimo subjektą, todėl byla šioje dalyje nutrauktina kaip nepriskirta Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 10 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Minėta, kad posėdžio metu Pareiškėjai pareiškė papildomą reikalavimą, t. y. Komisijos prašo panaikinti ne tik Skundžiamą raštą, bet ir Administracijos komisijos Protokolo 1.1 papunktį bei 1.2 papunkčio dalį.

Remiantis LVAT praktika, skundas negali būti teikiamas dėl tarpinių viešojo administravimo subjekto priimamų dokumentų, kuriais siekiama parengti ar sudaryti prielaidas priimti galutinį sprendimą. LVAT Išplėstinė teisėjų kolegija 2011 m. birželio 20 d. nutartyje, priimtoje administracinėje byloje Nr. A261-69/2011, pažymėjo, kad vientisos (vienos) administracinės procedūros metu, prieš priimant galutinį sprendimą, gali būti ir dažnai yra surašomas ne vienas viešojo administravimo institucijos dokumentas (pvz., tarnybinis pranešimas, paklausimas, siuntimas, teikimas, tarnybinė išvada). Šie dokumentai paprastai atlieka tik pagalbinį, tarpinį ar aptarnaujantį vaidmenį viešojo administravimo procedūroje ir jais dažniausiai nėra įforminami baigiamieji (galutiniai) kompetentingų (įgaliotų) asmenų (pareigūnų) sprendimai tuo klausimu, dėl kurio buvo pradėta administracinė procedūra.

Pagal LVAT praktiką, tuo atveju, kai skundo priėmimo nagrinėti stadijoje akivaizdu, kad skundžiamas aktas ar veiksmas, jokių teisinių pasekmių nesukelia, kad jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu, skundą galima atsisakyti priimti nagrinėti, o skundą priėmus nagrinėti, administracinę bylą nutraukti kaip nepriskirtiną administraciniams teismams, kadangi, nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių negalinių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir skundo tenkinimo atveju, asmens teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis (žr., pvz., 2010 m. spalio 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS143-560/2010; kt.).

Iš Skundžiamo rašto turinio matyti, kad Administracijos direktorius priimdamas sprendimą Pareiškėjams neskirti kompensacijos rėmėsi Administracijos komisijos siūlymu bei šios komisijos nustatytais paraiškų atrankos vertinimo kriterijais, Atsakovė su atsiliepimu pateikė Administracijos komisijos Protokolą, atsiliepime nurodė, kad apie šį protokolinį sprendimą buvo informuoti visi paraiškų teikėjai, tame tarpe ir pareiškėja R. V. (*duomenys neskelbtini*) Skundžiamu raštu, todėl toliau Komisija vertins šių dokumentų, kaip vientiso individualaus administracinio akto, teisėtumą.

Taigi, remiantis tuo kas išdėstyta šiame sprendime, Protokolas yra tik tarpinis dokumentas, kuriuo išreikštas Administracijos komisijos siūlymas Administracijos direktoriui, šiai komisijai atlikus paraiškų vertinimą ir lėšų paskirstymą, todėl jis negali būti laikomas administraciniu sprendimu, Protokolas Pareiškėjams jokių teisinių pasekmių savaime nesukelia, jo pagrindu yra priimtas Skundžiamas raštas, dėl kurio teisėtumo Komisija ir pasisakys šiame sprendime, todėl byla

dalyje dėl reikalavimo panaikinti tam tikrus Protokolo papunkčius nutrauktina kaip nepriskirta Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 10 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

Atsižvelgiant į išdėstytą, Komisija šioje administracinio ginčo byloje spręs Atsakovės Skundžiamo rašto teisėtumo klausimą pagal Skunde suformuluotą pagrindą.

Viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime jį priimančias pagal suteiktus įgaliojimus viešojo administravimo subjektas, be kita ko, turi nurodyti administracinio sprendimo teisinį ir faktinį pagrindą ar kitas administraciniam sprendimui įtakos turėjusias aplinkybes bei administracinio sprendimo motyvus. Pastaroji teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

Įstatymai įpareigodami savivaldybes dalyvauti aplinkos apsaugoje, nustato ir finansinių išteklių tokiai veiklai vykdyti tvarką. Savivaldybių pareiga nustatyta tvarka naudoti Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšas įtvirtinta Aplinkos apsaugos įstatymo 6 straipsnio 7 dalies 4 punkte. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (toliau – Programa) lėšos naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu (toliau – ir Įstatymas), kitais teisės aktais.

Įstatymo 2 straipsnyje nustatyta, kad specialiosios programos tikslas – finansuoti savivaldybių vykdomas aplinkos apsaugos priemones, numatytas Įstatymo 4 straipsnyje, kuris reglamentuoja Programos lėšų naudojimą. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad Programos lėšos naudojamos finansškai remti žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkus, valdytojus ir naudotojus, įgyvendinančius žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos (želdinių apdorojimas repelentais, aptvėrimas tvoromis ar apsauginėmis juostomis, želdinių, gerinančių laukinių gyvūnų natūralias mitybos sąlygas, veisimas ir kitos priemonės), įsigyti kartografinę ir kitą medžiagą, reikalingą pagal Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo reikalavimus rengiamiems medžioklės plotų vienetų sudarymo ar jų ribų pakeitimo projektams parengti, <...>.

Medžioklės įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad žemės sklypų, kuriuose medžioklė neuždrausta, savininkai, valdytojai ir naudotojai turi teisę <...> Įstatymo nustatyta tvarka gauti finansinę paramą medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencijos priemonėms įgyvendinti.

Kadangi byloje nėra ginčo dėl to, kad Pareiškėjai yra tinkami subjektai Įstatymo nustatyta tvarka gauti finansinę paramą medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencijos priemonėms įgyvendinti, reiškia, jog įgyvendinant minėtą teisę į finansinę paramą, pateikta Paraiška turėjo būti teisės aktų nustatyta tvarka išnagrinėta ir priimtas sprendimas.

Finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje teikimo tvarka patvirtinta Administracijos direktoriaus 2017 m. gegužės 19 d. įsakymu Nr. A1-811 (minėta, toliau – Aprašas). Aprašas reglamentuoja įgyvendintų prevencinių priemonių (toliau – Prevencinės priemonės) patirtų išlaidų kompensavimą (1 punktą), Aprašo 2 punkte numatyta, kad Aprašu vadovaujasi Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta finansinės paramos medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos Prevencijos priemonėms diegti teikimo komisija (minėta, toliau – Administracijos komisija), kuri nagrinėja žemės sklypų, kuriuose neuždrausta medžioklė savininkų, valdytojų ir naudotojų Paraiškas, vertina diegiamas Prevencijos priemones, nagrinėja su tuo susijusius dokumentus (Aprašo 3 punktą). Aprašas apibrėžia tiek paraiškos, kuria prašoma finansinės paramos, sąvoką, tiek jos formą (Aprašo 4 punktą, 1 priedas) bei nustato kokie subjektai yra laikomi pareiškėjais, kurie teikia paraiškas diegti Prevencines priemones (Aprašo 5 punktą).

Aprašo 12 punkte numatyta, kad pareiškėjai paraiškas diegti Prevencines priemones Administracijai pateikia iki einamųjų metų gegužės 1 d. (Administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 24 d. įsakymo Nr. A1-399 redakcija), o 17 punkte, kad pasibaigus šiam terminui, Administracijos komisija gautų paraiškų vertinimą atlieka per 20 darbo dienų. Finansinė parama teikiama kompensavimo principu (Aprašo 11 punktą), apie numatomą skirti finansinę paramą Prevencinėms priemonėms diegti pareiškėjai informuojami per 10 darbo dienų po Komisijos vertinimo atlikimo

(Aprašo 18 punktą). Aprašu Administracijos komisijai nustatyta įvertinti Prevencijos priemonių įgyvendinimo darbų perdavimo ir priėmimo aktus, žemės sklypo planus (schemas) su pažymėtomis įgyvendintomis prevencijos priemonėmis, dokumentus, patvirtinančius medžiagų, paslaugų ir darbų įsigijimą (22 punktą), turi teisę pasirinktinai atvykti į vietą patikrinti įgyvendintų Prevencinių priemonių (24 punktą).

Aprašo 25 punkte nustatyta, kad lėšos Prevencinėms priemonėms kompensuoti skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu, atsižvelgiant į Komisijos siūlymą ir neviršijant Programoje numatytų lėšų. Aprašo 28 punkte numatyta, kad paraiškas planuojamoms Prevencijos priemonėms įgyvendinti vertina ir lėšas finansinei paramai gauti siūlo Administracijos komisija, kuri sprendžia ir visus kitus klausimus, susijusius su Prevencijos priemonių įgyvendinimu ir lėšų paskirstymu. Aprašas keičiamas ar panaikinamas Administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 30 punktą).

Iš paminėtų Aprašo nuostatų turinio, Komisija sprendžia, jog Aprašu, kuriuo vadovaujamosi teikiant finansinę paramą medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonėms diegti Telšių rajono savivaldybėje, teisė Administracijos komisijai priimti sprendimą skirti/neskirti finansinės paramos nėra suteikta. Administracijos komisijai deleguota vertinti paraiškas, informuoti pareiškėjus, įvertinti pateiktus dokumentus, vykdyti apžiūras, siūlyti skirti lėšas. Finansinei paramai lėšos skiriamos Administracijos direktoriaus įsakymu (Aprašo 25 punktą), įvykdžius Apraše nustatytą procedūrą, kurią iš esmės vykdo Administracijos komisija. Atsižvelgiant į tai, Aprašo 30 punkte esanti nuostata, kad Administracijos komisija „sprendžia ir visus kitus klausimus, susijusius su Prevencijos priemonių įgyvendinimu ir lėšų paskirstymu“ nereiškia, kad šiai komisijai yra suteikta teisė priimti tokį sprendimą, koks yra priimtas Skundžiamu raštu: „Jums kompensacija nėra skiriama“. Administracinė komisija veikdama jai nustatytos kompetencijos ribose (vykdant pavestas funkcijas) turi teisę nustatyti tam tikras faktines aplinkybes ir jas vertinti (nagrinėti, vertinti ir atrinkti paraiškas), teikti siūlymus Administracijos direktoriui, tai patvirtina ir Aprašo nuostatas atkartojančios Administracijos komisijos Nuostatų, patvirtintų Administracijos direktoriaus įsakymu (b. l. 38-39), Administracijos komisijos funkcijos, numatytos Nuostatų 8 punkte: skelbti informaciją spaudoje ir Telšių rajono savivaldybės internetiniame puslapyje apie paraiškų teikimą finansinei paramai gauti; nagrinėti, vertinti ir atrinkti pateiktas paraiškas finansavimui gauti ir informuoti apie priimtą sprendimą.

Iš byloje esančios medžiagos nustatyta, kad pateikta Paraiška Administracijos komisijos buvo nagrinėjama bei vertinama, jos trūkumų nenustatyta ir yra viena iš 39 paraiškų 2023 m. finansinei paramai medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinėms priemonių diegimui gauti (Protokolo 1 lentelė, Eil. Nr. 25).

Skundžiamu raštu Pareiškėjai informuoti, kad Administracijos komisija įvertinusi visose paraiškose nurodytą lėšų poreikį, nustatė, kad jis viršijo galimą skirti lėšų sumą iš Telšių rajono savivaldybės Programos, todėl nuspręsta nustatyti paraiškų atrankos vertinimo kriterijus (toliau – Kriterijai): 1. Neskirti lėšų paraiškų tiekėjams, kurie 2021-2022 metais gavo finansavimą prevencinėms priemonėms įdiegti ir juo pasinaudojo; 2. Nustatyti vienai paraiškai 54 proc. finansavimą ir skirti finansavimą paraiškoms iki lėšų limito pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką; 3. Atsisakius pareiškėjams, kuriems pagal 2 kriterijų skirtas finansavimas, diegti prevencines priemones, siūlyti finansavimą sekantiems pareiškėjams eilės tvarka. Atsakovė atsiliepime nurodė, kad Administracijos komisija pagal nustatytus kriterijus atrinko 15 paraiškų kurioms paskirstytos lėšos, taip pat nutarta 14 paraiškų neskirti lėšų ir 10 paraiškų kurioms finansavimas galimas atsisakius finansavimą gavusiems pareiškėjams nuo prevencinių priemonių diegimo.

Nagrinėjamoje byloje ginčas iš esmės kilo dėl Programos lėšų paskirstymo, nes ginčijamu administraciniu aktu Pareiškėjai buvo informuoti, jog jiems kompensacija neskirta (finansavimas skirtas paraiškoms iki lėšų limito pagal paraiškos pateikimo pirmumo laiką).

Atsakovės vertinimu Aprašo 28 punktą, Nuostatų 7.1, 7.2 bei 8.2 papunkčiuose nustatytas reglamentavimas Administracijos komisijai suteikia teisę vertinti paraiškas ir nusistatyti kriterijus, kuriais bus atrenkamos paraiškos ir paskirstytos lėšos.

Pareiškėjai Skunde nurodo, kad Administracijos komisija viršijo savo įgaliojimus nustatydamą naujus reikalavimus paraiškų vertinimui, t. y. tokius, kokių nėra nustatyta Apraše.

Pažymėtina, kad Administracijos komisija veikia vadovaudamasi Aprašu (Nuostatų 1 punktas), o Nuostatai nustato Administracijos komisijos darbo tvarką (Nuostatų 2 punktas). Nuostatų III skyriaus „Lėšos ir jų paskirstymas“ 10 punkte nustatyta, kad finansinės paramos dydis yra nuo 50 iki 100 procentų nuo pareiškėjo prašomos paramos Prevencinėms priemonėms diegti, o didžiausia finansinės paramos suma vienai paraiškai įgyvendinti negali viršyti 10000 Eur. Nuostatų 9 punkte numatyta kokios Prevencinės priemonės negali būti antrą kartą iš Programos finansuojamos. Kitų sąlygų, prioritetų, kaip turi būti skirstomos lėšos, jei paraiškose nurodytas lėšų poreikis viršija galimą skirti lėšų sumą iš Telšių rajono savivaldybės Programos, Nuostatuose nustatyta nėra.

Remiantis aukščiau išdėstytu, konstatuotina, kad Administracijos komisija turi ne tik teisę, bet ir pareigą teikiant siūlymą dėl lėšų paskirstymo vadovautis Nuostatų 10 punktu, tačiau Nuostatai Administracijos komisijai nesuteikia teisės nusistatyti kriterijų, kuriais bus atrenkamos paraiškos ir skirstomos lėšos.

Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjai, teikdami Paraišką Administracijai, kaip žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkai/valdytojai, įgyvendinantys žalos prevencijos priemones, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos, turėjo teisėtą lūkestį gauti finansinę paramą, o Paraišką pripažinus tinkama finansuoti, tačiau Atsakovei priėmus sprendimą neskirti kompensacijos (finansinės paramos), Komisijos vertinimu pareiškėjų teisės į finansinę paramą skirstant Programos lėšas buvo pažeistos.

Įvertinusi nurodytą teisinį reglamentavimą ir tai, kas nustatyta byloje, Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjai turi teisę į prašomą finansinę paramą pagal Paraišką, o Atsakovė, atsisakydama Skundžiamu raštu minėtą paramą skirti, netinkamai taikė ginčo santykius reglamentuojančius teisės aktus, tuo Skundžiamas raštas neatitinka VAĮ 10 straipsnio reikalavimų, yra neteisėtas ir yra pagrindas jį naikinti.

Pripažinus Skundžiamą raštą neteisėtu ir tenkinus Skundo reikalavimą dėl Skundžiamo rašto panaikinimo, Atsakovei kyla pareiga priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Byla dalyje dėl Skundo reikalavimų Komisijai priimti sprendimą už viešojo administravimo subjektą bei panaikinti tam tikrus Protokolo papunkčius nutrauktina kaip nepriskirta Komisijos kompetencijai (IAGNTĮ 10 straipsnio 2 dalies 1 punktas).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Panaikinti Telšių rajono savivaldybės administracijos 2023 m. birželio 8 d. raštą Nr.R8-02-V-1527 „Dėl medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos prevencinių priemonių diegimo finansavimo“.
Kitoje dalyje bylą nutraukti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Vaida Paurienė

Svetlana Sinkevičienė